

BOSHLANG'ICH SINFLARDA KREATIV FIKRLASH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA INNOVATSION METODLAR

Meliyeva Dilfuza O'ralovna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti o'qituvchisi

Ismoilova Gulimoh

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Pedagogika fakultiteti, 3BT-S-21guruh talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17337024>

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion pedagogik metodlarning roli tahlil qilinadi. Maqolada interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, rolli o'yinlar, STEAM yondashuvi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida o'quvchilarning ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, innovatsion metodlarning ta'lim jarayoni samaradorligini oshirish va o'quvchilarning shaxs sifatida yetuklashiga ta'siri muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: kreativ fikrlash, innovatsion metodlar, boshlang'ich ta'lim, interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, rolli o'yinlar, STEAM, ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish, jamoaviy ishlash.

Abstract: This article analyzes the role of innovative pedagogical methods in developing creative thinking skills in primary school students. It examines the use of interactive methods, project-based learning, role-playing games, STEAM approach, and information and communication technologies to enhance students' creativity, problem-solving, and teamwork skills. The impact of innovative methods on educational process efficiency and personal development of students is also discussed.

Keywords: creative thinking, innovative methods, primary education, interactive methods, project-based learning, role-playing games, STEAM, creativity, problem-solving, teamwork.

Аннотация: В данной статье анализируется роль инновационных педагогических методов в формировании навыков креативного мышления у учащихся начальной школы. Рассматривается применение интерактивных методов, проектного обучения, ролевых игр, подхода STEAM и информационно-коммуникационных технологий для развития творческого мышления, навыков решения проблем и работы в команде. Также обсуждается влияние инновационных методов на эффективность образовательного процесса и личностное развитие учащихся.

Ключевые слова: креативное мышление, инновационные методы, начальное образование, интерактивные методы, проектное обучение, ролевые игры, STEAM, творчество, решение проблем, командная работа.

Boshlang'ich ta'lim davri bolalarning shaxs sifatida shakllanishi, bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga ularning ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Kreativ fikrlash – bu yangi g'oyalar ishlab chiqish, mavjud muammolarni original usullar bilan hal qilish, tanqidiy va ijodiy yondashuvni rivojlantirish qobiliyati bo'lib, boshlang'ich sinf o'quvchilarida tarbiyalash orqali ularning keyingi ta'lim va hayot faoliyatida

muvaffaqiyatga erishish imkoniyatlari kengayadi. Zamonaviy ta'lim jarayonida faqat an'anaviy metodlarga tayanish yetarli emas; o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish uchun innovatsion pedagogik metodlardan foydalanish zarur. Interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, rolli o'yinlar, STEAM yondashuvi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida dars jarayoni qiziqarli, motivatsion va samarali bo'ladi.

Innovatsion metodlar nafaqat o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi, balki ularning muammolarni hal qilish, jamoada ishlash, tanqidiy fikrlash va mustaqil qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Shu sababli, boshlang'ich sinflarda kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion metodlarni qo'llash ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarni shaxs sifatida yetuklashtirishda muhim vosita hisoblanadi. Kreativ fikrlash – bu yangi g'oyalar ishlab chiqish, muammolarga original yondashish va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish qobiliyatidir. Boshlang'ich sinf o'quvchilari ijodiy faoliyat orqali muammolarni hal qilish, o'z fikrini erkin ifodalash va jamoada samarali ishlashni o'rganadi. Shu bois, ijodiy fikrlashni erta bosqichda shakllantirish o'quvchilarning shaxs sifatida yetuklashida muhim rol o'ynaydi. Innovatsion pedagogik metodlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Ularning asosiy turlari quyidagilar hisoblanadi: Interfaol metodlar: Guruh ishlari, muammoli vaziyatlar va muloqotga yo'naltirilgan mashg'ulotlar o'quvchilarning faolligini oshiradi va ijodiy fikrlash jarayonini rag'batlantiradi. Loyiha asosida o'qitish: O'quvchilar real hayotiy masalalarni hal qilish orqali tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi, o'z g'oyalarini amaliyotda sinab ko'radi. Rolli o'yinlar: O'quvchilar turli vaziyatlarda rollarni o'ynash orqali muammolarni yechish va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. STEAM yondashuvi: Fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika elementlarini birlashtiruvchi mashg'ulotlar orqali o'quvchilarning kreativ va mantiqiy fikrlash ko'nikmalari shakllanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT): Interaktiv darslar, onlayn resurslar va videomateriallar o'quvchilarning e'tiborini jalb qiladi va ijodiy jarayonni qo'llab-quvvatlaydi. Innovatsion metodlar orqali ijodiy ko'nikmalarni shakllantirishning afzalliklariga biz quyidagi jihatlarni kiritishimiz mumkin. O'quvchilarning muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Tanqidiy va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Jamoaviy ishlash va muloqot ko'nikmalarini shakllantiradi. Dars va tarbiyaviy jarayonlarni qiziqarli va motivatsion qiladi. O'quvchilarning shaxs sifatida yetuklashiga xizmat qiladi. Ularni amaliy qo'llash imkoniyatlari borasida so'z yurutadigan bo'lsak u quyidagilarda ko'rinishi mumkin. O'qituvchilar boshlang'ich sinflarda kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish uchun: O'quvchilar interfaol metodlar orqali dars va mashg'ulotlarni tashkil qiladi, loyihalar va guruh ishlarini amalga oshiradi, rolli o'yinlar yordamida ijodiy vaziyatlarni o'rganadi, STEAM mashg'ulotlari va AKT vositalaridan foydalanadi. Shu tarzda, innovatsion metodlar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish ta'lim jarayonini samarali va qiziqarli qiladi, o'quvchilarning shaxs sifatida yetuklashini rag'batlantiradi va ularni zamonaviy jamiyat talablariga mos shaxslar sifatida tarbiyalash imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion pedagogik metodlarning roli juda katta. Interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, rolli o'yinlar, STEAM yondashuvi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari

o'quvchilarning ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish, jamoaviy ishlash va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Innovatsion metodlar yordamida darslar qiziqarli va motivatsion bo'lib, o'quvchilarning faolligi oshadi, shaxs sifatida yetuklash jarayoni rag'batlantiriladi. Shu bilan birga, o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy yondashuvlari mustahkamlanadi, ularning mustaqil fikrlash va yangi g'oyalar ishlab chiqish qobiliyatlari rivojlanadi. Natijada, boshlang'ich sinflarda kreativ fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion pedagogik metodlarni qo'llash ta'lim sifatini oshiradi, o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishini ta'minlaydi va ularni zamonaviy jamiyatning talablariga mos yetuk shaxslar sifatida tarbiyalashda samarali vosita bo'ladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Azizxo'jayeva, N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2020.
2. To'raqulov, X. Boshlang'ich ta'lim metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
3. Ziyayeva, D. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Meliyeva, D. O. (2025). BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKMALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI. *Inter education & global study*, (2), 320-328.
5. Мелиева, Д. (2024). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishning davlat miqyosidagi ahamiyati. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 1106-1108.
6. Mavlonova, R., Azizxo'jayeva, N.N. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: O'qituvchi, 2017.
7. Polat, E.S. *Novye pedagogicheskie i informatsionnye texnologii v sisteme obrazovaniya*. – Moskva: Akademiya, 2016.
8. Prensky, M. *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*. – London: SAGE Publications, 2010.
9. Trilling, B., Fadel, Ch. *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. – San Francisco: Jossey-Bass, 2009
10. Fullan, M. *The New Meaning of Educational Change*. – New York: Teachers College Press, 2015.
11. Karimov, A. Innovatsion metodlar orqali tarbiyaviy ishlarni samarali tashkil etish. – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
12. Sobirova, M. Boshlang'ich ta'limda milliy qadriyatlarni tarbiyalash. – Toshkent: Ilm Ziyoyi, 2021.